FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT GIUSEPPE TESAURO

fremsat den 14. november 1990 *

Hr. afdelingsformand,
De herrer dommere,

1. Ved den anmodning om præjudiciel afgørelse, som er genstand for denne sag, er Domstolen blevet anmodet om at fortolke begreberne »producent« og »bedrift« i artikel 12, litra c) og d), i Rådets forordning (EØF) nr. 857/84 af 31. marts 1984 om almindelige regler for anvendelsen af den i artikel 5c i forordning (EØF) nr. 804/68 omhandlede afgift på mælk og mejeriprodukter [1].

Som bekendt blev der ved artikel 5c i forordning nr. 804/68 [2], som ændret ved forordning (EØF) nr. 856/84 [3], med henblik på at begrænse den strukturelt betingede overproduktion i denne sektor for en periode på 5 år indført en tillægsafgift, som skulle erlægges for de leverede mængder mælk, der oversteg en (for afgiften fritaget) referencemængde, som skulle fastlægges på de i forordning nr. 857/84 nærmere fastlagte vilkår.

Med hensyn til enkelthederne i den pågældende ordning skal jeg henvise retsmøderapporten og alene kort redegøre for de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for tvisten i hovedsagen.

2. I medfør af den omhandlede fællesskabsretlige ordning fik Heinrich Ballmann tildelt en referencemængde svarende til mælkeproduktionen fra ca. 40 køer. Berthold Menkhaus rådede over en referencemængde svarende til mælkeproduktionen fra ca. 20 køer, idet han var blevet tildelt denne mængde på grundlag af mælkeproduktionen i 1983 på hans egen bedrift, hvis produktionsudstyr var forældet.

Ved en aftale af 15. juni 1987 bortforpagtede Ballmann, der er indehaver af en landbrugsbedrift med 60 staldpladser til køer, hvoraf 20 i en nyopført stald, til Menkhaus, der ligeledes er landmand og mælkeproducent, de 20 staldpladser i den nyopførte stald.

Efter indgåelsen af forpagtningsaftalen meddelte vedkommende Oberfinanzdirektion, at Menkhaus ikke kunne anses for mælkeproducent i henhold til den fællesskabsretlige ordning, og at hans mælkeproduktion derfor ville blive henført under Ballmann's referencemængde.

Jeg bemærker her, at forpagtningsaftalen bl.a. indeholder bestemmelse om, at parterne hver for sig skal sørge for fodring, malkning, inseminering og dyrlægebehandling af deres køer. Bortset fra det almindelige staldudstyr er det kun malkeanlægget, som parterne efter aftalen benytter i fællesskab. Den herved producerede mælk opbevares imidlertid i adskilte mælkelagertanke,

* Originalsprog: italiensk.

1 — EFT L 20, s. 13.

2 — Rådets forordning (EØF) nr. 804/68 af 27. juni 1968 om den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter (EFT 1968 I, s. 169).

3 — EFT L 90, s. 10.

og den mælkemængde, som hver af parterne producerer, måles ved hjælp af et elektronisk måleapparat.

Ballmann anlagde sag ved Finanzgericht til prøvelse af den nævnte afgørelse fra Oberfinanzdirektion, idet han påberåbte sig indholdet af forpagtningsaftalen. Finanzgericht gav ham ikke medhold og begrundede dette med, at en forpagter ikke i et driftsfællesskab med bortforpagteren kan gøre brug af sin referencemængde.

Bundesfinanzhof, som Ballmann ankede Finanzgericht's afgørelse til i form af en »revisionsanke«, har forelagt denne sag for Domstolen. Bundesfinanzhof spørger i det væsentlige, om begreberne producent og bedrift i artikel 12, jf. hhv. litra c) og litra d), i forordning nr. 857/84, skal fortolkes således, at en landmand, der er mælkeproducent, og som har forpagtet nogle staldpladser til brug for opdræt af sine egne køer, er nødsaget til at lade den således producerede mælk henføre under den referencemængde, som bortforpagteren — der også er mælkeproducent — råder over, eller om denne mælk kan henføres under forpagterens egen referencemængde, som han har fået tildelt på grundlag af mælkeproduktionen på den bedrift, som han er ejer af. Bundesfinanzhof spørger endvidere, om svaret afhænger af vilkårene i forpagtningsaftalen og/eller de faktiske forhold.

3. Ved besvarelsen af disse spørgsmål må det i første række afgøres, hvem der skal anses som producent af de mælkemængder, som hidrører fra køer, der er placeret i forpagtede stalde.

Indholdet af begrebet producent er fastlagt i artikel 12, litra c), i forordning nr. 857/84 og omfatter enhver landmand (forstået som omfattende fysiske eller juridiske personer eller sammenslutninger af fysiske eller juridiske personer), »som sælger mælk eller andre mejeriprodukter direkte til forbrugeren, og/eller som leverer til opkøberen«, og under forudsætning af, at vedkommendes bedrift er beliggende på Fællesskabets geografiske område. Begrebet producent må således fortolkes i snæver sammenhæng med begrebet bedrift, der i henhold til artikel 12, litra d), er defineret således: »samling af produktionsenheder, hvis drift ledes af producenten, og som ligger på Fællesskabets geografiske område.«

Det fremgår af disse definitioner, at status som producent tilkommer enhver, der selvstændigt driver en bedrift, dvs. en samling af produktionsenheder, uden at det er en forudsætning, at vedkommende ejer disse produktionsenheder.

Denne fortolkning er også i overensstemmelse med Domstolens praksis, jf. dommen af 13. juli 1989, Wachauf[4], hvori Domstolen lagde til grund, at en overdragelse af en bedrift eller en del af denne til en forpagter ikke udelukker, at der i den i artikel 12 i forordning nr. 857/84 forudsatte betydning foreligger en virksomhed, som producerer eller markedsfører mælk, idet Domstolen således ikke fortolkede de omhandlede begreber snævert.

Som Kommissionen har anført under retsforhandlingerne, er den fortolkning, hvorefter en forpagter af produktionsenheder kan være »producent« efter mælkeafgiftsordningen, i overensstemmelse med de faktiske forhold og med de hensyn, der ligger til grund for ordningen. Målsætningen med mælkekvoteordningen er da heller ikke at fjerne enhver produktion, men at skabe

4 — Sag 5/88, Sml. s. 2609.

grundlag for, at produktionen, hvor begrænset den end måtte være, gennemføres på de teknisk og strukturelt set bedst mulige vilkår.

4. Efter at jeg således har fastslået, at en forpagter kan anses for producent efter den omhandlede ordning, står det tilbage at undersøge, om der principielt er hjemmel til at henføre mælk produceret ved hjælp af produktionsenheder tilhørende en landmand, der ligeledes er mælkeproducent, under den referencemængde, der er blevet tildelt forpagteren på grundlag af en produktion på en bedrift, som denne er ejer af.

Det er ubestridt, at den omhandlede ordning opstiller et princip om en sammenhæng mellem referencemængden og jorden. Artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 857/84 bestemmer f.eks., at i tilfælde af bortforpagtning af en bedrift overføres den tilsvarende referencemængde til forpagteren.

Som Kommissionen imidlertid har fremhævet, tilsigter det nævnte princip at forhindre en eventuel »handel« med referencemængder og eventuelle spekulationsagtige transaktioner.

Derimod indebærer princippet om sammenhængen mellem referencemængden og jorden ikke, at den afgiftsfritagede mængde skal produceres ved hjælp af de produktionsenheder, som tidligere blev benyttet til den mælkeproduktion, der ligger til grund for fastsættelsen af referencemængden. Referencemængderne tildeles således ikke en bedrift, men en person, nemlig producenten, og der er derfor intet til hinder for, at der kan være tale om en forpagter, som har fået tildelt den pågældende referencemængde på grundlag af sin produktion i det pågældende referenceår, og dermed eventuelt en produktion på en anden bedrift.

Sammenfattende er jeg af den opfattelse, at mælk produceret af en landmand ved hjælp af forpagtede produktionsenheder principielt kan henføres under den referencemængde, som forpagteren er blevet tildelt på grundlag af en mælkeproduktion, som han har gennemført på jordarealer, som han er ejer af, og at dette også gælder, selv om bortforpagteren ligeledes er mælkeproducent.

5. Hvad angår det andet spørgsmål, hvorved det ønskes oplyst, hvilke konkrete betingelser der skal være opfyldt for, at den af forpagteren producerede mælk kan henføres under hans referencemængde, må der først og fremmest lægges vægt på det princip om sammenhængen mellem mælkeproduktionen og producentens bedrift, som fremgår af artikel 12.

Som jeg har nævnt, forudsætter status som producent, at den pågældende selvstændigt driver bedriften, hvilket principielt igen med henblik på ordningens anvendelse forudsætter en klar fordeling mellem de eventuelle forskellige producenter af de mælkemængder, som produceres på en bedrift.

Det er utvivlsomt, at en sådan adskillelse i tilfælde af en forpagtningsaftale kan være vanskelig at gennemføre, når såvel forpagteren som bortforpagteren som her er mælkeproducent. I så fald må der for at sikre, at der rent faktisk sker en klar adskillelse mellem de mælkemængder, som de pågældende producerer, lægges vægt på vilkårene i forpagtningsaftalen og på produktionsvilkårene.

Det er åbenbart, at denne vurdering henhører under den nationale retsinstans, som herved skal basere sig på en række objektive kriterier. Nærmere bestemt må det være en betingelse, at forpagteren rent faktisk selvstændigt og på eget ansvar driver de forpagtede produktionsenheder, og frem for alt, at den producerede mælkemængde er klart adskilt fra bortforpagterens og således opbevares og leveres særskilt.

6. Jeg skal herefter sammenfattende foreslå, at Domstolen giver følgende besvarelse af spørgsmålene fra Bundesfinanzhof:

»Artikel 12, litra c) og d), i forordning (EØF) nr. 857/84 skal fortolkes således, at den mælkemængde, som en landmand producerer ved malkning af ham tilhørende køer i produktionsenheder, der er omfattet af en forpagtningsaftale, skal henføres under hans referencemængde, såfremt han leder driften af de pågældende produktionsenheder på eget ansvar, og der er en sikkerhed for, at der sker en klar adskillelse mellem de mælkemængder, som henholdsvis bortforpagteren og forpagteren producerer.«